

Prawo pracy – ochrona pracy kobiet i młodocianych

Polskie prawo pracy zawiera szczególne regulacje mające na celu ochronę kobiet oraz osób młodocianych (czyli osób, które ukończyły 15 lat, ale nie przekroczyły 18. roku życia). Celem tych przepisów jest zapewnienie bezpiecznych i godnych warunków pracy, uwzględniających fizyczne i psychiczne możliwości pracowników z tych grup.

Kodeks pracy zapewnia kobietom szczególne uprawnienia związane przede wszystkim z macierzyństwem. Najważniejsze z nich to: zakaz zatrudniania kobiet w ciąży przy pracach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych, prawo do przerwy na karmienie piersią, a także ochrona przed wypowiedzeniem umowy o pracę w okresie ciąży oraz urlopu macierzyńskiego. Kobieta w ciąży nie może być zatrudniona w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej ani delegowana poza stałe miejsce pracy bez jej zgody.

Ponadto, przepisy przewidują urlop macierzyński, rodzicielski i wychowawczy, które pozwalają kobiecie na pogodzenie życia zawodowego z rodzinnym. Choć z tych urlopów mogą korzystać także ojcowie, w praktyce są one częściej wykorzystywane przez matki.

Młodociani pracownicy z kolei objęci są szczególną ochroną z uwagi na ich rozwój fizyczny i psychiczny. Przede wszystkim mogą być zatrudnieni wyłącznie przy pracach lekkich, które nie zagrażają ich zdrowiu ani edukacji. Pracodawca musi uzyskać zgodę lekarza oraz prowadzić wykaz takich prac, zatwierdzony przez inspekcję pracy.

Czas pracy młodocianych jest ograniczony – nie może przekraczać 6 godzin dziennie dla osób do 16. roku życia i 8 godzin dla starszych. Zakazane jest zatrudnianie młodocianych w porze nocnej i w nadgodzinach. Dodatkowo, młodociany ma prawo do 12-dniowego urlopu wypoczynkowego już po 6 miesiącach pracy.

Polskie prawo pracy tworzy ramy prawne, które umożliwiają ochronę szczególnie wrażliwych grup pracowników. Ochrona kobiet i młodocianych to przejaw troski państwa o zdrowie i rozwój społeczeństwa, a także o zapewnienie równych szans na rynku pracy.

Stan prawny na: lipiec 2025 r.